

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1707

Q. 171. An parochus teneatur ad curam per seipsum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42515

nec ipse *Laym.* textui illi multum fedit, nam requirit, ut adlit necessitas vel major Ecclesie utilitas, quod nunc difficulter in praxi habebit locum: adhuc tamen sunt aliqui Episcopi, qui ad biennium quandoque dispensant, quo Parochus se ad curam melius disponat ac perficiat, sed etiam quoad hoc servanda est consuetudo cujusque Diocesis: requiritur tamen etiam pro hoc casu dispensatio Episcopi in scripto, *Leuren. Quæst. 379.* Vide dicenda Lib. IV. à num. 864.

749 Q. 171. *An Parochus teneatur ad curam per seipsum.*
 R. §. I. Putant *J. Sanch.* in *Select. D. 47.* & alii apud *Dian. P. 3. T. 4. R. 156.* Parochum, si per seipsum non exercent curam, non tantum peccare mortaliter, sed etiam teneri fructus restituere, quia qui non facit, quod debet, non percipit, quod oportet; deinde, quia fructus beneficii sunt propter officium, denique quia stipendium, quod datur propter causam, causam non subsecutam retineri non potest, uti habent Regule communes Juris. Sed quoad fructus, contradicunt *Garz. Ugol. Bonac. & alii*, quia *Trid.* secundum dicta *Quæst. præced.* eos tantum privat fructibus, qui non resident: quod autem attinet ad obligationem, videtur aliquam distinctione opus, hinc

750 §. 2. Supponendum cum communi, beneficium illud dici principaliter curatum, cui à principio cura animarum est annexa tanquam principale onus: potest autem annexa esse cura, vel actualis, si Beneficiatus eam actu per se teneatur exercere, vel habitualis tantum, si non teneatur actu per se habere exercitium illius curæ, quia per fundationem, privilegium vel consuetudinem onere illo ipse levatus est, & à Sacellanis vel à Vicario præstari debet.

§. 3. Qui suscipit beneficium principaliter 751
 curatum, quamvis habitu tantum sit tale, debet
 habere omnia requisita ad hoc, ut per se, saltem
 in necessitate, possit curam exercere, sic enim habet
*Trid. Sess. 7. Cap. 3. de Reformat. Inferiora beneficia
 Ecclesiastica, præsertim curam animarum habentia,
 personis dignis & habilibus, & quæ in loco residere
 ac per se ipsos curam ipsam exercere valeant, conse-
 rantur, aliter autem facta collatio sive provisio
 omnino irritetur*: Itaque *Trid.* hic ad omne benefi-
 cium curatum, quod est inferius Ecclesiâ Metro-
 politanâ seu Cathedrali, postulat industriam personæ,
 ideoque etiam *Sess. 24. c. 18. de Reformat.* mandat
 collationi ejusmodi beneficiorum præmitti examen
 pro approbatione &c, ita ut debeat posse exercere
 curam.

§. 4. Si beneficium sit tantum habitu curatum, 752
 potest tota cura committi Sacellanis; è contrâ
 si sit actu curatum, communior sententia est, quod
 sit obligatio aliquando per se exercendi curam,
 v.g. excipiendo Confessiones, cum hæc sit prima &
 præcipua pars curæ, hinc *Bonac. in Dec. D. 5. P. 2.
 Barbos. de Off. Paroch. c. 8. n. 41.* aliique plures dicunt
 eum peccare mortaliter, si ipsemet commodè
 possit exercere curam, & semper faciat per alium,
 quia cum Ecclesia ad officium Parochi prærequi-
 rat capacitatem & industriam personæ, hujus
 quoque obligatio est personalis, uti etiam argu-
 mentatur *Pirb. L. 3. T. 4. n. 3*: addunt tamen posse
 etiam frequenter & ad difficiliora adhibere Sacel-
 lanum, & quandoque etiam alios, præsertim
 si Parochiani sint contenti, & per alium æquè bene
 fiat. An autem Parochus per se ipsum teneatur
 concionari, dicitur num. 765. Vide etiam *Leuren.
 P. 1. Q. 371. N. 3.*

753 §. 5. Si ille, qui bonâ fide suscepit beneficium curatum, sit illiteratus & imperitus, id est, inhabilis ad ea, quæ incumbunt officio curæ, uti explicat *Barbos.* in Collect. ad Trid. Sess. 21. c. 6. de Reform. ita ut non possit se qualificare ad curam per se gerendam, *Trid.* ibidem permittit illi, si quidem aliàs honestæ vitæ sit, substitui Vicarium, assignat huic parte fructuum secundùm proportionem onerum, quæ supplet: Si autem ejusmodi illiteratus & imperitus turpiter ac scandalosè viveret, volumeri, & si non emendet, permittit privari beneficio.

754 Q. 172. Quæ sit obligatio Parochi tempore morborum & belli. R. Hanc rem bene tractat *Chapeville* in Lib. de ministrandis tempore pestis Sacramentis, ex quo *Gobat* in Exp. T. 1. à num. 121. pleraque desumpsit. Excerpto aliqua:

§. 1. Potest Parochus grassante peste cum licentia Episcopi se subducere, dummodo substituat æque profuturum, & subsistat in loco, ex quo possit gerere providentiam pro grege suo: Si autem substituere non possit idoneum, non potest uti privilegio *Tridentini* emanando ad bimestre, néque potest resignare beneficium, est enim conductus pro tali necessitate, sicut miles pro futuro prælio: quid autem agere possit & debeat Episcopus, si Parochus fugiat, & defint, qui se offerant, habet *Gob.* suprâ. Vid. *Lewr.* p. 1. q. 384.

755 §. 2. Certum videtur Parochum teneri etiam vitam exponere, non solum in extrema, sed etiam in gravi necessitate spiritali alicujus sibi subjectæ Oviculæ, uti dictum est Lib. 2. num. 174; si tamen unicus esset Sacerdos vel Parochus, quo sublato deesset Communitati Minister Sacramentorum, hic non debet singulis ministrare Sacramenta,